

MUNKANAPLÓ

**A 2025. március 30– 2025. április 5. közötti
munkatársi mobilitásról Ljubljánában, Szlovéniában**

Név: PERCZE LÁSZLÓNÉ

Helyszín: LILL ONLINE, oglasevanje, d. o.o., Karlovskacesta 10, 1000 Ljubljana, Slovenia

Fő tevékenység: a szlovén iskolarendszer tanulmányozása, a gyakorlati oktatást biztosító iskolák jellemzőinek megismerése, az iskola és felszereltségének megismerése, szakképző helyek meglátogatása, tapasztalatcsere az oktatókkal, különböző ágazatok tanulmányozása

A kapcsolattartó neve: Martina Majcen

Dátum	Elvégzett feladatok, szakmai ismeret (Tudás, képesség, attitűd)
2025. 03.30. vasárnap	A reggeli órákban indultunk neki a Salgótarján – Balassagyarmat – Budapest – Ljubljana útnak kisbusszal. A csoporttársaim közül senkit nem ismertem. Többszöri megállással, pihenővel délután megérkeztünk Ljubljánába. Rachel, a fogadó iroda alkalmazottja fogadott minket és mutatta meg a szálláshelyeket. Letöltöttük az e-kulcsot és megtanultuk a használatát. A szobák elfoglalása után felfedeztük a környéket.
2025. 03.31 hétfő	Délelőtt találkoztunk a LILL ONLINE d.o.o. cég vezetőjével az irodában. Martina bemutatta a céget, annak történetét és tevékenységét, melyet a férjével közösen vezet. Kihangsúlyozta, hogy a turizmus igen fontos szerepet játszik nemcsak Ljubljana, hanem az egész ország életében. Elmondta, hogy az ország legjobb turisztikai középiskolájába járt, majd a Gazdasági Főiskola turisztika szakán diplomázott. Utazási ügynökségnél dolgozott, ahol diákoknak szerveztek utakat. 15 évig idegenvezetőként tevékenykedett. Sok hasznos tapasztalatot szerzett, melyeket a saját vállalkozásában kamatoztat. 2014-től két projekttel kezdett foglalkozni: - EU-s projekt keretében programokban vett részt, melyeknek célja a főszezonon kívüli időszakban a turizmus élénkítése volt. 5 országból 7 partnerrel ment a projekt. Olyan piaci szegmenseket kutattak, melyek ebben az időszakban hajlandók utazni. Nyugdíjasoknak szerveztek utakat és programokat. A fejletlenebb vidékek voltak az úticélok, ahol a látnivalókon kívül színes programokat kínáltak: az idősöknek bemutatták a brandykészítést, a sajtőkészítést, a papírvirágkészítést és helyi idős embereket hívtak meg szerepelni a nyitó estekre. - a másik projekt az apartmankiadás volt. Először 1 kiadó apartmanjuk volt,

	majd fokozatosan több. Ingatlan menedzsmenttel is foglalkoznak. Jelenlegi tevékenységük: - Rövid távú apartman-kiadás: már 30 ingatlannal foglalkoznak. A legnagyobb ügynökségnek számítanak Szlovéniában. Ebből 22 apartman a fővárosban, 8 db pedig vidéken található. Ezekből 2 db a saját, a többit csak kezelik, kiadják. - Hosszú időre szóló apartman-kiadás: ez az üzletág a Covid idején alakult ki, és azóta is sikeres. - Az Erasmus+ program keretében biztosít szállást a résztvevőknek. Szervezi a munkahelyeket, ahol a tanulók a szakmai gyakorlatukat töltik, illetve csoportkísérőket biztosít a csoportok mellé (Tanja és Rachel) - Takarító-szolgáltató tevékenységet folytat, mint új üzletág kb. 2 éve. Ma már külső megrendelők is szívesen veszik igénybe szolgáltatásaikat. - Legújabb tevékenységük az építőipari üzletág. Két apartmant szeretnének építeni egy lebontandó épület helyére, de az engedélyezési eljárás lassítja őket. A LILL ONLINE cég jelentős informatikai fejlesztést hajt végre. Egyrészt az apartmanok foglaltsági állapotát jelző rendszer kidolgozásán tevékenykednek. Másrészről a cég weboldalát is fejlesztik, mely marketing szempontból fontos. A találkozó után rövid városnéző sétára mentünk Tanjával, aki megmutatta a városközpont nevezetességeit, mesélt a város történelméről. A séta után kirándulást szerveztünk magunknak. Elutaztunk Postojnába és megtekintettük Európa legnagyobb cseppkőbarlangjának csodás természeti képződményeit. Audio guide segítségével magyar nyelven szerethettem rengeteg hasznos információt a barlangról. A kisvonatos túra igazán hangulatos volt! Utunkat Predjamában folytattuk. Megcsodáltuk a világ legnagyobb barlangi várát. Erazem lovag sziklafalba vájt lovagi erődtémája felejthetetlen emlék marad számomra.
2025.04.01 kedd	A mai napon a Solsko center Ljubljana srednja lesarska sola iskolában tettünk látogatást, ahol az igazgatónő köszöntött minket, majd az Erasmus+ koordinátor, Maja Lesjak tartott nekünk ppt segítségével előadást az intézményről. Ez az iskola Szlovénia 2. legnagyobb oktatási centruma: 2076 fő tanulója van, 200 tanárral és 40 fő egyéb alkalmazottal. A 4 emeletes épület igazán patinás, 1911-ben épült, J és F alaprajzú két épülettömbből áll (Ferenc József tiszteletére). A koordinátor először bemutatta a szlovén iskolarendszert: 1 - 6. év előkészítő szakasz 6 - 16. év alapoktatás (eddig KÖTELEZŐ) 15/16 – évtől általános középfokú oktatás (gimnázium) középfokú szakképzés, utána felsőfokú szakképzés Iskolarendszerük kissé eltér a magyartól. Az alapoktatás (általános iskola) náluk 9 éves, és itt véget ér a tankötelezettség. Szakmai képzésre az megy, aki szakmát akar tanulni. Ez hatalmas különbség a mi oktatási rendszerünkkel szemben. A másik jelentős eltérés az, hogy Szlovéniában a felsőfokú szakképzés is a középiskolákban zajlik. Ezt követően az intézmény képzési kínálatát ismertük meg. Az iskola 5 egységből áll: - Európai uniós iskolai oktatás: 3-4 éve működik, 4-18 éves korig, szlovén és angol nyelven tanítanak, nyelvi órák száma magas. - általános iskolai oktatás

- gimnáziumi oktatás: célja az egyetemi felvételi
- szakközépiskolai oktatás: 4 terület választható: fa- és bútoringázat, gépészet, vegyipar, és rendészet.
- felsőfokú szakképzés: gépészet ágazatban

Ezen a helyszínen csak közép- és felsőfokú képzés zajlik.

Ezt követően megismerhettük az iskolában folyó Erasmus+ programokat. Részletesen hallottunk a diák és a tanári mobilitási programokról, bemutatták a toborzási eljárásukat. Évente 60 diák és 20-25 tanár vesz részt benne. A diákok 2 hetet töltenek külföldön, a tanárok az iskolai szünetekben utaznak az általuk kiválasztott helyszínre.

A koordinátortól megtudtuk, hogy az iskola sokat tesz a digitalizáció fejlesztése érdekében. 3 nagy nemzeti programban vesznek részt, melynek célja a digitalizáció kiterjesztése.

- Digi Fenntarthatósági Program tanároknak (3 éves). Célja, hogy a digitális eszközöket minél szélesebb körben alkalmazzák a tanárok az oktatásban. Tapasztalataikat, digitális tudásukat osszák meg egymás között.
- Digi Compact 30 éven aluliak képzése: a fiatalok sokat használják a digitális eszközöket a magánéletben, de a munkához, tanuláshoz, adminisztratív feladatokhoz kapcsolódó szoftvereket kevésbé ismerik. Ezeket a hiányosságokat igyekeznek pótolni workshop jellegű foglalkozásokkal, melyeken megtanulnak pl.: ppt-t készíteni, adatbázist kezelni, adóbevallást kitölteni stb.
- Digi Compact 30 év felettiek képzése: ez is workshopok formájában valósul meg, így segítik elő az idősebbek digitális szolgáltatásokhoz való hozzájutását.

Digitalizáció témakörben érdeklődtünk arról, hogy használnak-e digitális naplót az iskolában. Megtudtuk, hogy Szlovéniában nincs országosan egységes rendszer, mint nálunk a KRETA. A tanulók kétféle rendszerből választhatnak: a LOPOLIS egy ingyenes alaprendszer, mely csak az órarendet és a jegyeket mutatja. A másik az e-Assistent fizetős, ennek ellenére a legtöbb diáknak ez van (20 euro/hó). A szülők is ezt preferálják, mert ezen keresztül mindent el tudnak intézni az iskolában, nem szükséges bemenniük sem.

Szlovéniában is minden diáknak van iskolai email címe, amit természetesen nem használnak, nem nézik.

A telefonok tanóra alatti használata itt is problémát okozott, emiatt helyi intézkedésként a mobilokat a tanórák idejére beszedik egy dobozba, majd óra végén megkapják a diákok. Szünetben náluk lehet.

Az iskolában az oktatáshoz rendelkezésre állnak robotok, ám ezek használata nagy kihívást jelent:

- a tanároknak meg kell tanulniuk a használatát, csak ezután tudja az oktatásban használni
- a tanárok félnek a gyerekek kezébe adni a robotokat, mert olyan nagy értékű eszközök
- a tanárnak meg kell tanulnia bízni a gyerekekben, és ha ügyesek, akkor már mindkét fél szívesen használja, dolgozik vele.

Ezután egy harmadéves szakközépiskolai tanuló, Milán volt az idegenvezetőnk, és végigvezetett minket a gépészeti és a faipari tanműhelyeken, és bemutatta azokat

	hihetetlen jó angol nyelvtudással. A tanműhelyek nagyon jól felszereltek, meglepően tiszták, rendben tartottak, minden műhely padozata parkettaborítású. Sajnos az iskola egész területén tilos volt fényképet készíteni!!! Milántól megtudtuk, hogy a fémipari képzéseken 1.évben mindent kézzel készítenek (pl: kalapácsot), 2. évben tanulják meg az alapgépek használatát, 3. évben CNC gépen tanulnak, 4. évben pedig már minden gépen tudnak dolgozni. Szakmai vizsgájukra vizsgaremeket készítenek. 4. év végén érettségit és középfokú szakmai végzettséget szereznek. Ha maradnak még 2 évet, akkor felsőfokú szakképzettségük lesz. A faipari műhelyekben is betekintést nyertünk az éppen folyó gyakorlati munkákba. Milánhoz társult egy asztalos tanuló is, és együtt mutatták be az eszközöket és a gyakorlati képzés folyamatát. Különböző évfolyamú tanulók voltak jelen a műhelyekben. A kezdők csak kézi szerszámokkal készítették sakktáblát, kisszéket, a felsőbb évesek CNC famegmunkáló gépeken vagy faipari lézervágó gépen dolgoztak, de ablakgyártó marógépen is folyt a munka, mert itt készítik az iskola ablakcseréjéhez a nyílászárókat. Sok késztermék volt a műhelyekben. Megtudtuk, hogy ezeket nem értékesítik, hanem például tüzeset miatti adományként gyártottak bútorokat egy óvodának, asztalokat és székeket egy iskolának. Milántól megtudtuk, hogy a gyakorlatok hasonlóan, mint nálunk 12 fős csoportokban zajlanak. Viszont náluk nyári összefüggő gyakorlat nincs. A tanulók nyáron elmehetnek cégekhez dolgozni a szakmájukban 5-6 eurós órabérben. Így szerezhetnek igazi tapasztalatot, és akár leendő munkahelyet. Heti 3 óra testnevelésük van (1 óra elmélet + 2 óra testnevelés), egy tornaterme van az iskolának. Szakképzési ösztöndíjat nem kapnak, csak szociális ösztöndíj és tanulmányi ösztöndíj (4,7 felett) van. A munkaruhát minden tanuló magának szerzi be. Diákkártyával rendelkeznek, mellyel olcsó a közlekedés és enni is olcsón tudnak. Az iskolalátogatás után a Lajbah Étteremben ebédeltünk, ahol korábban iskolám 2 tanulója töltötte gyakorlatát. A délutánt Ljubljana alaposabb megismerésével töltöttük. Felmentünk a várba, majd ezután a kisvonattal körbejártuk a fővárost, az audio guide segítségével magyar nyelvű idegenvezetést kaptunk a vonaton. Megcsodáltuk a város legszebb épületeit, nevezetességeit, a hidakat, főteret, és a hangulatos utcákat.
2025.04.02 szerda	Ma a Solski center za posto, ekonomijo in telekommunikacije iskolába látogattunk el. Az Erasmus+ koordinátor fogadott és vezetett minket az iskolalátogatáson. Az iskolában 600 diák + 45 pedagógus +10 segítő munkatárs +2 pszichológus + 5 egyéb alkalmazott van. Ez egy közgazdasági- és távközlési technikum. Az egyetlen távközlési iskola az országban, így igen nagy az igény az itt végzett tanulókra! Mindenki el tud helyezkedni. Az iskolában felvételt nem tartanak, mindenkit a hozott jegyek alapján iskoláznak be. Képzéseket indítanak Elektronika és elektrotechnika, valamint Gazdálkodás és management ágazatokban. Választható szakmák: távközlési technikus, gazdasági technikus, villanyszerelő, adminisztrátor, eladó. Képzési formáik 3, 4, 3+2 évesek. Megtudtuk, hogy a laborokat, a gyakorlati termeket, a számítástechnikai termeket, a

	speciális termeket a vállalatok/cégek rendezték be, szerelték fel eszközökkel, így a legmodernebb eszközparkkal rendelkeznek. Ezt nagyon jó gyakorlatnak tartom, amit Magyarországon is jó lenne megvalósítani a szakképzésben. „Az életre próbálják nevelni a tanulókat” – mondta a koordinátor, életszerű helyzeteket teremtenek az iskolában. A csapatmunka-szellem kialakítása a céljuk, hiszen a munkahelyen is csapatban kell majd dolgozniuk. Elmondása szerint diákjaik sikeresek az életben. Nagyon meglepő volt számomra, hogy az iskolában mennyire nagy hangsúlyt fektetnek a sportra a heti 3 óra testnevelés mellett. Az iskola diákjainak fele (!) sportegyesületben sportol, sok a profi sportolójuk, több diákjuk külföldi csapatban játszik (miniszteri engedéllyel). A versenysportolóknak az iskola biztosítja az egyéni tanrend lehetőségét úgy, hogy mindkét területen sikeres tudjon lenni a diák. Példaértékű az iskolában a diákétkeztetés. Tágas iskolai éttermükben 5 féle menüvel várják a diákokat (3 normál, 1 vega, 1 a sportolóknak), applikációval tudják előre megrendelni, és állami támogatással kedvezményesen kapják (3 euro/fő). Megtudtam, hogy elektronikus naplóként az e-Assistent digitális rendszert alkalmazzák, amely minden diákjuknak ingyenesen jár. Az igazolatlan mulasztás itt is jellemző, de iskolai hatáskörbe tartozik annak kezelése, büntetése. Helyi szabályok alapján 40 óra igazolatlan mulasztás után szüntetik meg a tanulói jogviszonyt. Számomra meglepő volt, hogy 7-8 éve nincs csengetés az iskolában, mert stresszelte a tanulót és a tanárt egyaránt. Mindenhol falióra mutatja a pontos időt, így ez alapján mennek be órakezdsre a tanulók, tanárok egyaránt. És jól működik a rendszer így is. Nekem nagyon tetszett és nálunk is jó lenne megvalósítani, hogy minden diáknak zárható szekrénye van a folyosókon. Színes szekrénytömbök vannak kialakítva, melyek vidámmá teszik a folyosókat. De nem csak a szekrények. Megfigyeltem, hogy a szlovén iskolákban milyen élénk színűekre vannak festve a falak, a lépcsőfordulók vagy akár a tantermek ajtajai is, kellemes, hangulatos atmoszférát adva ezzel az iskolának. Szintén jó gyakorlatnak tartom, követendő példának, hogy ingyen gyümölcsök vannak kirakva kosarakba a folyosókon az étterem előtt, amiből bárki vehet. Ez is mutatja, hogy milyen fontos az iskola életében az egészséges életmód kialakítása, fenntartása. A koordinátortól megtudtuk azt is, hogy nyártól felújítás lesz az iskolában Eu-s pénzből (energetikai fejlesztések és földrengésbiztossá tétel). A program végén betekintést nyerhettünk a szakmai termekbe, a gyakorlati műhelyekbe, a tornacsarnokba, amelyek így a felújítás előtt is irigylésre méltó állapotúak és felszereltségűek számomra. Az iskolalátogatás után kirándultunk a tengerpartra, Piran városába. Rövid sétánk alatt gyönyörködtünk az óváros épületeiben és a kikötő mentén a hangulatos parti sétányban. Este vacsorára voltunk hivatalosak Ljubljana legelőkelőbb éttermébe, a Compa Étterembe, ahol Martinával töltöttük az estét. Egy 8 fogásos fine dining jellegű vacsorát fogyasztottunk el finom szlovén borok kíséretében. Igazi kulináris élményekben volt részünk. Számomra hatalmas élményt jelentett ez a vacsora!
2025.04.03. csütörtök	Csütörtökön Novo Mestoba utaztunk, ahol a Srednja Sola za Gostiinstvo in Turizem Iskolát tekintettük meg. Hozzám ez az iskola állt legközelebb, mivel a vendéglátás-turizmus ágazatban tanítok. Az igazgatónő fogadott minket, majd bemutatta az iskoláját. A Vendéglátó és

Idegenforgalmi Iskola a Mezőgazdasági és Biotechnológiai Iskolacentrum tagintézménye,

mely mára már egészen kis iskolának számít a 160 fős tanulólétszámával, szemben a 15-20 évvel ezelőtti 600 fővel. 31 pedagógus látja el az órákat, de közülük sokan áttanítanak más intézményekből, mint nálunk. 9 tanteremmel rendelkeznek, az osztálylétszám 15-23 fő. Ennek előnye, hogy mindenki ismer mindenkit, személyre szabottan közelítenek meg mindent. Megtudtam, hogy 9 ilyen iskola van az országban, de ezen a vidéken ez az egyetlen. Hazánkhoz hasonlóan a vendéglátás már nem olyan népszerű a fiatalok körében, mint régen.

Megtudtam, hogy szlovén jellegzetesség a szakképzési rendszerükben, hogy összekapcsolják a turisztikai és a gasztronómiai képzéseket.

3 féle oktatási programot kínál az iskola:

- 4 éves vendéglátó és idegenforgalmi szakközépiskola: itt azonos az alapképzés, majd később szakosodnak vendéglátásra vagy turisztikára. Jellemzően heti 1 nap gyakorlatuk van. Az ágazatoknak más a gyakorlatuk, de a végén azonos szakmai bizonyítványt kapnak, amiből nem derül ki, hogy melyik területet tanulták. Érettségit és szakmai bizonyítványt szereznek. Folytathatják szakiránynak megfelelően egyetemen vagy dolgozni mehetnek.
- 3 éves szakmunkásképzés: itt több a gyakorlat (2 nap/hét), tanműhelyben + iskolai étteremben + külső cégeknél töltheti. Erre a képzésre egyre kevesebben jönnek. Ösztöndíjjal ösztönöznék a jelentkezőket, hogy ne legyen hiányszakma. Sok szakács, pincér, recepciós hiányzik az országban. A cégek tanulmányi szerződést kötnének a tanulókkal, de a diák nem akarja magát elkötelezni. A szakma megszerzése után 2 év alatt technikus végzettséget szerezhetnek vagy dolgozni mennek.
- 3 év szakma + 2 év technikusképzés

Ebben az iskolában is kiemelték, hogy a középiskola nem kötelező, ezért csak az jön tanulni, aki szakmát szeretne szerezni. Rákérdeztünk a roma kisebbségi problémákra, de azt mondta az igazgató, hogy nem jellemző. 4-5 roma tanulójuk van, de nincs velük probléma. Szlovéniában egyébként is kevés a roma lakosság. A roma tanulók alacsony számának elsődleges oka, hogy ők már nem jelennek meg a középiskolában. Elmennek dolgozni vagy a lányok szülni.

Megtudtam az igazolatlan mulasztásokról, hogy ennek szabályozása itt is iskolai szinten történik. Ha valaki eléri a 35 órát, akkor sem küldik el. Elbeszélget vele az igazgató és igyekszik meggyőzni a tanulás fontosságáról. Tehát teljesen másként közelítik meg a problémát, mint a magyar iskolarendszerben.

Látogatásunk során bepillantást nyertünk a tanműhelyekben folyó gyakorlatokba. A szakács konyhán korszerű gépeket és eszközöket tapasztaltam, ahol az első éves tanulók az alapokat sajátították el. Részt vettek az iskolai étterem számára szükséges zöltségek előkészítésében, vákumcsomagolásában. A cukrászműhelyben jellegzetes szlovén süteményt, a poticát készítették, melyből mi is kaptunk kóstolót. Ez a tanműhely is tágas, eszközökkel jól felszerelt. Innen a pincérkabinetbe látogattunk, ahol hasonló feladatokat végeztek az 1.éves tanulók, mint nálunk: díszasztalt terítettek, alkoholmentes koktélt készítettek, kávéfőztek. A szívélyes vendéglátás után a turisztika szakon tanuló 3 tanuló vette át a csoportunkat, és városnéző sétára vittek el minket. Helyi idegenvezetőként mutatták be a nevezetességeket, látnivalókat angol nyelven. Ez egyben gyakorlat is volt számukra, hiszen a turisztikai szezonban is végeznek ilyen feladatokat.

Ebben az iskolában az tetszett a legjobban, hogy rendelkezik a város főterén egy saját

	működő étteremmel, ahol az iskola tanulói gyakorlatukat teljesíthetik valós környezetben. Az étterem több kisebb teremből, részből áll, és 120-150 fő befogadására alkalmas. Ebben az étteremben láttak vendégül minket, és élvezhettük a tanulók munkáját, kiszolgálását. Ebéd után az étterem mellett található saját boltban vásárolhattunk a Mezőgazdasági Iskola által előállított termékekből (pl: almalé, apró sütemények, sajtok, aszalt gyümölcsök, lekvárok stb.) A tartalmas napot egy könnyed sétával zártuk, felfedeztük a ljubljanoi botanikus kertet, megcsodáltuk gyönyörű növényvilágát, pihentünk a Park Spica-ban, majd este a kivilágított városban tettünk egy nagy sétát.
2025.04.04. péntek	Látogatás a Srednja sola Domzale strojna, racunalniska iskolában Az iskolalátogatás során először a tanműhelyekbe kalauzolt minket az igazgatóhelyettes. A műhelyekben iskolai Nyílt napot tartottak az általános iskolai tanulók számára, akik betekintést nyerhettek az iskolában folyó gyakorlati képzésbe. Meglepő volt számomra, hogy lányok is érdeklődnek az autószerelés vagy a vízvezetékszerelés iránt! Az autószerelő műhelyben is megtapasztaltam a külső cégek támogató tevékenységét: a Volkswagen cégtől kapott új autón tanulják a fiatalok az autószerelés műveleteit. A szaktanteremben az Audi filmjét vetítették oktatófilmként. Betekintést nyertünk azokba a műhelyekbe is, ahol szétbontott autó részeket tanulmányozzák a diákok az autó egyes részeinek működését, tanulják meg azok javítását (motor, kuplung, fékszerkezetek stb.) A vízvezetékszerelő tanműhelye is érdekes volt számomra: fürdőszobát imitáló boxok kerültek kialakításra, melyekben a tanulók életszerű helyzetben gyakorolhatják a vízvezetékszerelést, és ha jól dolgoztak, jönni is fog a víz. A műhelyek megtekintése után az iskola főépületébe mentünk át. Itt ismerkedtünk meg az iskola képzési szerkezetével. Ez egy Gépészeti és Számítástechnikai Szakközépiskola. 640 diák + 52 tanár + 35 segítő + 2 fő iskolapszichológus képzéseik: • 4 éves gimnázium (a végzősök közül mindenki megy egyetemre) • 4 éves informatikai technikus képzés • 3 éves szakmunkásképzés: autószerelő, vízvezetékszerelő, eladó • 3 év után +2 éves technikus képzés: pl: eladóból gazdasági technikus; autószerelőből autószerelő-technikus Az iskola belső kialakítása nagyon tetszett. Itt is nagyon színes az iskola belseje: a sárga, narancs, zöld, kék színek dominálnak, ezért vidámnak tűnnek a belső terek. Látogatást tettünk néhány tanterembe: betekintettünk matematika órára, informatika órára, szlovén nyelvi órára és testnevelésre. Azt tapasztaltam, hogy a tanteremek tágasak, nagyon jól felszereltek. Informatikai eszközökből nincs hiány. Szlovén nyelvi órán a tanárnővel beszélgettem a lemorzsolódásról, és megtudtam, hogy az osztályának több mint fele lemorzsolódott az előző tanév végén, mert nem akartak tanulni. A diákoknak egyszer van lehetőségük évet ismételni, vagy szakmát váltani ingyenesen. A lemorzsolódottakról nincs nyomon követési rendszerük. Elmondta, hogy Szlovéniában felnőttképzés keretében csak fizetős rendszerben lehet szakmát tanulni. Tornacsarnokuk hihetetlen mennyiségű eszközzel, kondigépekkel, fitnesz gépekkel és eszközökkel felszerelt. Megtudtam, hogy ez az iskola is nagy hangsúlyt fordít a versenyszerű sportban résztvevő diákokra. A folyosón találkoztunk és beszélgettünk 4 fiúval, akik az ifi

	futballválogatottban fociznak, 1 fiú pedig a vízilabdaválogatott versenyzője. Ők eladóként tanulnak, mert e szakma elsajátítása könnyebben összeegyeztethető a sporttal. Megtudtam, hogy a tanulóknak heti 30 tanórájuk van + 2 óra testnevelés. Ebben az iskolában sincs csengő, zene jelzi a be és kieszengetést. Nekem legjobban a tanári szoba tetszett: modern, tágas, világos, jól felszerelt (kényelmes körasztal, tanároknak kör alakú zárható szekrények, konyhasarok, társalgórész, kanapé, az órarendről hatalmas digitális tábla a falon stb.) Mint kiderült, belső építész tervezte a tanárit, ezért olyan igényes a kialakítása. Elmondta a vezető, hogy a tanárok kötelező óraszám 20 óra/hét, a szakoktatóknak 22 óra/hét, és ezen felül minden órát és helyettesítést kifizetnek. Az iskolai étkeztetés kultúrája itt is magas szintű, hasonlóan a Távközlési iskolához. Korszerű éttermük van. Nem helyben főznek. 1 héttel előre megrendelik az ebédet, és naponta névre szólóan kiadagolva kiszállítják. A tanulók 2/3-a ebédel. 6 féle meleg menü + 2 diétás + hideg menüből lehet választani. Követendő példának vagy jó gyakorlatnak tartom, hogy ebben az iskolában is két pszichológust alkalmaznak, akik részben órákon vesznek részt az aktuális témák megbeszélésében, részben egyéni konzultációkat tartanak az igénylő tanulóknak. Az egyéni konzultációk témája változatos: segítenek a magánéleti problémák kezelésében, a pályaorientációban, vagy tanulási tervek készítésében, vizsga ütemterv összeállításában stb. Az utolsó iskola megismerését követően azt a megállapítást vontam le, hogy örülhet tanuló és tanár egyaránt, hogy ilyen iskolákban tanulhat, illetve dolgozhat, mint amilyenekben mi jártunk. Programunk végeztével az iskola szomszédságában lévő étteremben ebédeltünk, ahol elbúcsúztunk a nagyon szimpatikus és segítőkész kísérőnktől, Tanjától. Délutáni programként elutaztunk a világhírű Bledbe. Pletnával áthajóztunk a szigetre, ahol nagyon finom szlovén fagyaltot kóstoltunk a gyönyörű időben, majd innen felmentünk a várba. Megcsodáltuk a kilátást, majd közelről a Júlia Alpok havas hegyvonulatait. Az estét a ljubljana-i főtéren töltöttük. Megnéztük a híres péntek esti gasztropiacot, és kóstolgattuk a szlovén és más konyha grillen készült finomságait. Közben hallgattuk az utcazenét, és megtapasztaltuk, hogy mennyi fiatal tudja kulturáltan tölteni az estét az utcákon, tereken.
2025.04.05. szombat	Reggel indultunk haza a kisbusszal. Útközben megálltunk Trojane-ban, Szlovénia híres fánkozójában. Megkóstoltam az óriásfánkot, valamint a gibanyicát. A mobilitási programról elmondhatom, hogy nagyon hasznos és sikeres volt. A csapatunk nagyon összekovácsolódott és összetartó volt a program során. A szervezett programok, iskolalátogatások rendkívül érdekesek voltak számomra, sok új ismeretre, tudásra tettem szert. Angol nyelvtudásom gyarapodott, szakmai ismereteim szélesedtek. Megismertem egy számomra eddig ismeretlen ország történelmét, kultúráját, gasztronómiáját, és sok személyes tapasztalattal gazdagodtam, melyeket igyekszem felhasználni jövőbeni munkám során.